

بسم الله الرحمن الرحيم

آشنایی با مفاهیم و اختلالات در حوزه کودکان استثنایی

مؤلفان : دکتر توکل موسی زاده

(عصر هیأت علمی دانشگاه آزاد اردبیل)

موضوع: مامانی، مقدم

نگین راجدیان

اردبیل

۱۳۹۶

سرشناسه :	موسی زاده، توکل،
عنوان و نام پدیدآور :	آشنایی با مفاهیم و اختلالات در حوزه کودکان استثنایی / مولفان دکتر توکل موسی زاده، مهدی کامرانی مقدم، نگین ساجدیان.
مشخصات نشر :	اردبیل: نگین سپان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری :	۲۰۰ ص.
شابک :	978-600-431-149-6
وضعیت فهرست نویسی :	فیبیا
موضوع :	کودکان استثنایی
موضوع :	Exceptional children
موضوع :	کودکان معلول
موضوع :	Children with disabilities
موضوع :	کودکان عقب مانده
موضوع :	Children with mental disabilities
شناسه افزوده :	کامرانی مقدم، مهدی،
شناسه افزوده :	ساجدی، نگین،
رده بندی کنگره :	۶۳۳/۵۱۲ : ۵۰ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی :	۵۴۹/۱۲
شماره کتابشناسی ملی :	۴۸۱۰۲۸۴

عنوان کتاب: آشنایی با مفاهیم و اختلالات در حوزه کودکان استثنایی

مؤلفین: دکتر توکل موسی زاده، مهدی کامرانی مقدم، نگین ساجدی

ویراستار: مهدی کامرانی مقدم

چاپ و صحافی: چاپخانه نگین

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۲۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۱-۱۴۹-۶

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

کلیه حقوق قانونی و مادی و معنوی برای ناشر و مؤلف محفوظ است

فهرست

فصل اول.....	۱
تاریخچه آموزش و پرورش کودکان استثنایی.....	۱
تاریخچه آموزش و پرورش استثنایی در ایران.....	۴
طبقه بندی دانش آموزان استثنایی.....	۵
میزان شیوع کودکان استثنایی.....	۶
تعریف کودک استثنایی.....	۷
رویکردهای نظری بر اختلالات روانی و رفتاری کودکان.....	۸
برنامه های آموزشی.....	۱۰
برنامه آموزش انفرادی.....	۱۱
خانواده، کودکان استثنایی.....	۱۲
نظریه سیستمهای عمومی.....	۱۲
رویکرد نظامهای خانوادگی.....	۱۲
تستهای هوش.....	۱۳
تستهای رفتاری.....	۱۳
خصوصیات شناختی.....	۱۴
فصل دوم.....	۱۷
کم توانی ذهنی.....	۱۷
۱. عملکرد فکری.....	۱۸
۲. رفتارهای انطباقی.....	۱۹
شیوع شناسی.....	۱۹
نشانه های کم توانی ذهنی در کودکان.....	۲۰
طبقه بندی انواع کم توانی ذهنی.....	۲۲
۱- کم توانی ذهنی خفیف.....	۲۲
۲- کم توانی ذهنی متوسط.....	۲۳
۳- کم توانی ذهنی شدید.....	۲۴
۴- کم توانی ذهنی عمیق.....	۲۵
انواع کم توانی ذهنی.....	۲۶
سندروم دان.....	۲۶
سندروم کلاین فلتر.....	۲۷
هیدروسفالی.....	۲۸
ماکروسفالی.....	۳۰
میکروسفالی.....	۳۰
فنیل کتونوریا.....	۳۱
کریستینسم.....	۳۲

۳۳.....	ادرار شربت افرا.....
۳۴.....	گالاکتوزمی.....
۳۵.....	بیماری هارت ناپ.....
۳۵.....	سندرم شارژ.....
۳۶.....	نشانگان X شکننده.....
۳۷.....	تای ساکس.....
۳۸.....	سندروم پریدر- ویلی.....
۳۸.....	سندروم صدای گربه.....
۳۹.....	سندروم رت.....
۴۰.....	نورو فیبرووز اوریس.....
۴۱.....	توبروز اسکالر.....
۴۱.....	سندروم لش- نیهان.....
۴۲.....	سندروم هرلر.....
۴۳.....	فلج مغزی.....
۴۳.....	I. فلج سیانیک.....
۴۴.....	II. فلج آتوتید.....
۴۵.....	III. فلج آتاکسیک.....
۴۵.....	IV. فلج مخلوط.....
۴۵.....	اختلالات طیف جنین الکلی.....
۴۶.....	عوامل ابتلا به کم توانی ذهنی.....
۴۷.....	عوامل ژنتیکی.....
۴۷.....	مشکلات در دوران بارداری.....
۴۷.....	مشکلات حین تولد.....
۴۸.....	مشکلات بعد از تولد.....
۴۸.....	فقر و محرومیت فرهنگی.....
۴۹.....	سوالات فصل دوم.....
۵۳.....	فصل سوم.....
۵۳.....	اختلالات دیداری.....
۵۳.....	بینایی.....
۵۴.....	فرایند بینایی.....
۵۵.....	ساختار چشم.....
۵۶.....	تعریف نابینایی.....
۵۷.....	طبقه بندی نابینایی سازمان بهداشت جهانی.....
۵۷.....	عوامل زمینه ساز نابینایی.....

۵۹	عوارض نابینایی
۶۰	ارتباط
۶۱	آموزش در نابینایان
۶۱	خط بریل
۶۳	دسترسی به تکنولوژی روز
۶۵	کم بینایی
۶۶	انواع معمول کم بینایی
۷۱	فصل چهارم
۷۱	اختلالات شنیداری
۷۳	شنوایی
۷۶	اختلالات شنیداری بر اساس شدت
۷۷	اختلالات شنیداری بر اساس نوع آسیب دیدگی
۷۹	اختلال شنیداری یک طرفه
۸۰	سبب شناسی
۸۰	قرار گرفتن در معرض صدای بلند
۸۱	ژنتیک
۸۲	مشکلات دوره پریناتال
۸۲	اختلالات و بیماری ها
۸۴	داروها
۸۴	مواد شیمیایی
۸۵	آموزش افراد ناشنوا
۸۵	اقدامات پیشگیرانه برای جلوگیری از محرومیت زبانی
۸۷	روش های آموزش دانش آموزان ناشنوا
۸۷	الف) آموزش لب خوانی و شنوایی شفاهی
۸۷	ب) روش دو زبانی - دو فرهنگی
۸۸	ج) آموزش ترکیبی یا ارتباط جامع
۸۸	شیوه های نوین آموزشی و یادگیری ناشنوایان
۹۳	فصل پنجم
۹۳	اختلال بیش فعالی - نقص توجه
۹۵	ملاک های تشخیص ADHD بر اساس DSM۵
۹۶	علائم بی توجهی
۹۷	علائم بیش فعالی و تکانشگری
۹۷	انواع فرعی اختلال نقص توجه و بیش فعالی
۹۸	شیوع اختلال نقص توجه و بیش فعالی

۹۹.....	سبب شناسی
۹۹.....	ژنتیک
۱۰۰.....	سیستم درگیر دستگاه عصبی مرکزی
۱۰۱.....	عوامل محیطی
۱۰۲.....	درمان ها
۱۰۳.....	متیل فنیدات
۱۰۳.....	دگزامفتامین
۱۰۴.....	لیس دگزامفتامین
۱۰۴.....	اتوموکستین
۱۰۴.....	گوانفاسین
۱۰۵.....	درمان غیر دارو
۱۰۹.....	۷. درمان های دیگر
۱۱۰.....	اختلالات همراه
۱۱۵.....	فصل ششم
۱۱۵.....	اختلالات طیف اوتیسم
۱۱۶.....	اختلال ارتباطی
۱۱۷.....	شیوع شناسی
۱۲۰.....	اختلال اوتیسم
۱۲۲.....	سندروم آسپرگر
۱۲۳.....	اختلال فروپاشی دوران کودکی
۱۲۵.....	سندروم رت
۱۲۶.....	سبب شناسی
۱۲۶.....	ژنتیک
۱۲۷.....	عوامل پیش از تولد
۱۳۱.....	عوامل نورواناتومیک و بیوشیمیایی
۱۳۲.....	پاتوفیزیولوژی
۱۳۳.....	نورون های آینه ای
۱۳۳.....	همبستگی "مغز اجتماعی"
۱۳۳.....	لوب گیجگاهی
۱۳۴.....	اختلال میتوکندری
۱۳۴.....	سروتونین
۱۳۵.....	درمان
۱۳۶.....	دارو درمانی
۱۳۷.....	دانش نوین و استفاده از ابزار های کمک درمانی

۱۴۱	فصل هفتم
۱۴۱	اختلالات یادگیری و زبان
۱۴۱	اختلالات یادگیری خاص
۱۴۳	معیارهای تشخیص
۱۴۳	آثار اختلالات یادگیری
۱۴۴	اختلال یادگیری خواندن (نارسا خوانی)
۱۴۶	شیوع اختلال نارساخوانی
۱۴۷	اختلال ریاضی
۱۴۸	اختلال نوشتن
۱۴۹	سبب شناسی اختلالات یادگیری
۱۴۹	آغازی
۱۵۱	دسته بندی کلاسیک - مکانی
۱۵۱	آغازی بیانی
۱۵۲	آغازی دریافتی
۱۵۲	آغازی هدایتی
۱۵۳	آغازی آنومیک
۱۵۳	آغازی گلوبال
۱۵۴	درمان آغازی
۱۵۴	لکنت
۱۵۵	انواع لکنت
۱۵۵	درمان لکنت
۱۵۶	شکل دهی روانی گفتار
۱۵۶	درمان لیدکامب

پیش‌گفتار

در حوزه کودکان استثنایی منابع لاتین و فارسی به اندازه کافی وجود دارد. هدف از تألیف اثر حاضر تهیه سببی مختصر و مفید بود تا جویندگان و طالبان اطلاعات در خصوص کودکان استثنایی بتوانند در سریع‌ترین زمان ممکن با مفاهیم و اصطلاحات این حوزه آشنایی پیدا کنند. لذا این کتاب می‌تواند مورد استفاده تمامی دانشجویان حوزه روانشناسی، تعلیم و تربیت و والدین کودکان استثنایی و خانواده‌ها و تمامی کسانی باشد که در حرفه‌های کمک‌مشارکتی کار هستند.